EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.6.2022.
COM(2022) 259 final

2022/0175 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Odboru veleposlanika AKP-EU u pogledu izmjene Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ova Odluka Komisije sadržava prijedlog odluke Vijeća o stajalištu koje Unija treba zauzeti u Odboru veleposlanika AKP-a i EU-a o izmjeni Odluke br. 3/2019 o prijelaznim mjerama na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP)[1], potpisanog u Cotonouu 23. lipnja 2000. („Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua" ili „Sporazum") („odluka o prijelaznim mjerama")[2]. Potonji je prvi put izmijenjen Odlukom br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020.[3], kojom je primjena Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua produljena do 30. studenoga 2021. Drugo produljenje do 30. lipnja 2022. dogovoreno je u skladu s Odlukom br. 3/2021[4] od 26. studenoga 2021. Komisija predlaže dodatno produljenje primjene svih odredaba Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua do 31. prosinca 2022. ili do stupanja na snagu ili privremene primjene novog Sporazuma o partnerstvu između Unije i država AKP-a, koji god je datum raniji.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua

Od 2000. Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua okvir je za odnose EU-a sa 79 zemalja AKP-a. Sporazum je sklopljen na 20 godina: od 1. ožujka 2000. do 29. veljače 2020. Potom je revidiran 2005. i 2010.

Na temelju Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU, 17. prosinca 2019. produljena je primjena odredaba Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua do 31. prosinca 2020. ili do stupanja na snagu novog Sporazuma o partnerstvu između Unije i država AKP-a, koji god je datum raniji. Potonji je prvi put izmijenjen Odlukom br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020.[5], kojom je primjena Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua produljena do 30. studenoga 2021. Drugo produljenje do 30. lipnja 2022. dogovoreno je u skladu s Odlukom br. 3/2021[6] od 26. studenoga 2021.

Pregovori o novom sporazumu o partnerstvu između AKP-a i EU-a započeli su u rujnu 2018. Glavni su pregovarači 15. travnja 2021. parafirali tekst novog Sporazuma o partnerstvu između Unije i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD). Komisija je potom dostavila svoj prijedlog Vijeću na potpis. Ponovno su započeli pregovori u vezi s pravnom prirodom sporazuma. Međutim, tekst koji uključuje izmjene

---

1 Odluka Vijeća od 19. prosinca 2002. o sklapanju Sporazuma o partnerstvu između Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisanog u Cotonouu 23. lipnja 2000. (SL L 65, 8.3.2003., str. 27.).

2 Odluka br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2020/2].

3 Odluka br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

4 Odluka br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

5 Odluka br. 2/2020 Odbora veleposlanika AKP-EU od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

6 Odluka br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

povezane s pravnom prirodom zaustavljen je na razini Radne skupine Vijeća AKP-a. Postalo je očito da rasprave na razini Vijeća EU-a neće dovesti do novog sporazuma koji bi bio dovršen i koji bi se mogao početi primjenjivati prije sadašnjeg datuma isteka primjene Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua odnosno do 30. lipnja 2022. Situacija bi dovela do zastoja u odnosima AKP-a i EU-a koji se ne smije dogoditi.

2.2. Vijeće ministara AKP-a i EU-a

Vijeće ministara AKP-a i EU-a je tijelo na ministarskoj razini osnovano Sporazumom (članak 15. Sporazuma). Sastoji se od članova Vijeća Europske unije i članova Europske komisije s jedne strane te člana vlade svake države AKP-a s druge strane. Među zadaćama Vijeća ministara je donošenje odluka potrebnih za provedbu i izvršavanje Sporazuma. Vijeće ministara donosi odluke zajedničkom suglasnošću stranaka. Da bi odluke bile valjane, moraju biti prisutni: i. polovina članova Vijeća Europske unije (tj. 14 ministara iz država članica EU-a), ii. jedan član Komisije i iii. dvije trećine članova koji predstavljaju vlade država AKP-a (tj. članovi vlada 55 različitih država AKP-a).

2.3. Prijelazne mjere

Članak 95. stavak 4. drugi podstavak Sporazuma glasi: „Vijeće ministara usvaja bilo koje prijelazne mjere koje su potrebne dok novi Sporazum ne stupi na snagu.” U skladu s člankom 95. stavkom 4. drugim podstavkom Sporazuma prijelazne mjere mogu se provesti kako bi se produljila primjena cijelog ili dijelova Sporazuma do početka primjene novog sporazuma (privremene primjene ili stupanja na snagu). S obzirom na to da se novi sporazum neće početi primjenjivati prije isteka postojećeg pravnog okvira, da bi se očuvao pravni, politički i institucijski kontinuitet s AKP-om, potrebno je produljiti donesene prijelazne mjere kako bi se produljila primjena važećeg sporazuma.

2.4. Izmjena prijelaznih mjera u Odboru veleposlanika AKP-a i EU-a

U skladu s člankom 95. stavkom 4. Sporazuma, odluku o prijelaznim mjerama donosi Vijeće ministara AKP-a i EU-a. U skladu s člankom 15. stavkom 4. Sporazuma, Vijeće ministara može prenijeti svoje ovlasti na Odbor veleposlanika. U tu je svrhu Vijeće ministara 23. svibnja 2019. delegiralo ovlast za donošenje odluke o prijelaznim mjerama Odboru veleposlanika.[7] Na temelju članka 16. stavka 2. Sporazuma, Odbor veleposlanika može donositi ili izmijeniti odluke obvezujuće za stranke u okviru mandata koji mu je povjerilo Vijeće ministara.

U skladu s člankom 1. Poslovnika Odbora veleposlanika[8], Odbor se sastaje redovito, posebno kako bi pripremio sastanak Vijeća ministara, te prema potrebi na zahtjev jedne od stranaka. Uz tu fleksibilnost Odbor veleposlanika može osigurati da se izmjena odluke o prijelaznim mjerama donese pravodobno, najkasnije do sredine lipnja 2022.

Stoga će Odbor veleposlanika AKP-a i EU-a na jednom od svojih sastanaka donijeti izmjenu odluke o prijelaznim mjerama („predviđeni akt”). Svrha je predviđenog akta dodatno produljiti razdoblje primjene cijelog Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua do 31. prosinca 2022. ili do stupanja na snagu ili privremene primjene novog Sporazuma o partnerstvu između Unije i država AKP-a, koji god je datum raniji.

---

[7] Odluka br. 1/2019 Vijeća ministara AKP-EU od 23. svibnja 2019. o delegiranju Odboru veleposlanika AKP-EU ovlasti za odluku o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2019/920] (SL L 146, 5.6.2019., str. 114.).

[8] Odluka br. 3/2005 Vijeća ministara AKP-EU od 8. ožujka 2005. o donošenju Poslovnika Odbora veleposlanika AKP-EZ (SL L 95, 14.4.2005., str. 51.).

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija predlaže da se postojeća odluka o prijelaznoj mjeri u okviru Sporazuma izmijeni kako bi se primjena Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua produljila do 31. prosinca 2022., osim ako novi sporazum stupi na snagu ili se počne privremeno primjenjivati prije tog datuma.

S obzirom na navedeno, predloženo stajalište Unije treba donijeti na sjednici Odbora veleposlanika AKP-a i EU-a.

4. PRAVNA OSNOVA

4.4. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam *„akti koji proizvode pravne učinke”* obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”.[9]

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

U skladu s člankom 95. stavkom 4. drugim podstavkom Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a, potpisanog u Cotonouu 23. lipnja 2000., prijelazne mjere mogu se provesti kako bi se produljila primjena cijelog ili dijelova Sporazuma do početka primjene novog sporazuma (privremene primjene ili stupanja na snagu nakon ratifikacije svih stranaka). Točnije, *Vijeće ministara usvaja bilo koje prijelazne mjere koje su potrebne dok novi Sporazum ne stupi na snagu.*

Stoga je jasno da je akt koji Odbor veleposlanika AKP-a i EU-a treba donijeti akt koji proizvodi pravne učinke. Predviđena odluka Odbora veleposlanika bit će obvezujuća prema međunarodnom pravu u skladu s člancima 15. i 16. Sporazuma.

Odbor veleposlanika je tijelo osnovano na temelju članka 16. Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua.

Europska unija je, uz svoje države članice, ugovorna stranka Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua i stoga će predviđena odluka Odbora veleposlanika za nju biti obvezujuća.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a

[9] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI-EU-C-2014-2258, t. 61.–64.

mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na funkcioniranje Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua u cjelini; konkretno, na produljenje njegove primjene nakon predviđenog datuma isteka. Materijalna pravna osnova odluke Vijeća mora se stoga utvrditi s obzirom na Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua u cjelini.[10]

Sporazum je sklopljen kao sporazum o pridruživanju te se stoga temelji na članku 310. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, koji je jednak članku 217. UFEU-a. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 217. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na funkcioniranje Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua u cjelini; konkretno, na produljenje njegove primjene nakon predviđenog datuma isteka. Materijalna pravna osnova odluke Vijeća mora se stoga utvrditi s obzirom na Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua u cjelini.[11]

Sporazum je sklopljen kao sporazum o pridruživanju te se stoga temelji na članku 310. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, koji je jednak članku 217. UFEU-a. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 217. UFEU-a.

[10] Vidjeti posebno presudu u predmetu *C-244/17 Komisija protiv Vijeća* („Kazahstan”) [ECLI:EU:C:2018:662], str. 40., i navedenu sudsku praksu.

[11] Vidjeti posebno presudu u predmetu *C-244/17 Komisija protiv Vijeća* („Kazahstan”) [ECLI:EU:C:2018:662], str. 40., i navedenu sudsku praksu.

2022/0175 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Odboru veleposlanika AKP-EU u pogledu izmjene Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 217. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država („AKP”) s jedne strane i Europske unije i njezinih država članica s druge strane („Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a”)[12] potpisan je u Cotonouu 23. lipnja 2000. Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a stupio je na snagu 1. travnja 2003. te se primjenjuje do 30. lipnja 2022. u skladu s Odlukom br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU („odluka o prijelaznim mjerama”)[13], kako je izmijenjena Odlukom br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU.

(2) Na temelju članka 95. stavka 4. prvog podstavka Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a pregovori o novom sporazumu o partnerstvu između AKP-a i EU-a započeli su u rujnu 2018. Novi sporazum neće biti dovršen i neće se moći početi primjenjivati do datuma isteka postojećeg Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a. Stoga je potrebno izmijeniti Odluku br. 3/2019 o prijelaznim mjerama kako bi se dodatno produljila primjena odredaba važećeg Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a.

(3) Člankom 95. stavkom 4. drugim podstavkom Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a predviđeno je da Vijeće ministara donosi prijelazne mjere koje su potrebne dok novi sporazum ne stupi na snagu.

(4) U skladu s člankom 15. stavkom 4. Sporazuma Vijeće ministara AKP-a i EU-a delegiralo je 23. svibnja 2019. ovlasti za donošenje prijelaznih mjera Odboru veleposlanika AKP-a i EU-a. Odbor veleposlanika AKP-a i EU-a održat će redoviti

---

[12] Sporazum (SL L 317, 15.12.2000., str. 3.) kako je izmijenjen Sporazumom potpisanim u Luxembourgu 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ouagadougouu 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.).

[13] Odluka br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU od 17. prosinca 2019. o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2020/2].

sastanak na kojem će donijeti odluku o izmjeni prijelaznih mjera u skladu s člankom 95. stavkom 4. Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a.

(5) Budući da je predviđeni akt obvezujući za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Odboru veleposlanika AKP-a i EU-a.

(6) Odredbe Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a nastavit će se primjenjivati s ciljem održavanja kontinuiteta u odnosima između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država AKP-a, s druge strane. U skladu s tim, izmijenjene prijelazne mjere nisu namijenjene za unošenje izmjena u Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a, kako je predviđeno u njegovu članku 95. stavku 3.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Odboru veleposlanika AKP-a i EU-a, u skladu s člankom 95. stavkom 4. Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a, jest da treba izmijeniti Odluku br. 3/2019 o prijelaznim mjerama kako bi se produljila primjena svih odredaba Sporazuma o partnerstvu između AKP-a i EU-a do 31. prosinca 2022. ili do stupanja na snagu ili privremene primjene novog Sporazuma o partnerstvu između Unije i država AKP-a, koji god je datum raniji.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik